

цієї торговельної марки, відповідно, чи існують підстави вважати такий товар контрафактним, а наступний перепродаж на території будь-якої іншої країни, де права власника торговельної марки також охороняються, – неправомірним та таким, що порушує права інтелектуальної власності правовласника.

Адміністративна юрисдикція

ПРО ВІДСУТНІСТЬ ПІДСТАВ ДЛЯ ВИЗНАННЯ ПРОТИПРАВНИМИ ДІЇ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ЗУСТРІЧНОЇ ЗВІРКИ, РЕЗУЛЬТАТИ ЯКОЇ ОФОРМЛЕНО АКТОМ ПРО НЕМОЖЛИВІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ЗУСТРІЧНОЇ ЗВІРКИ*

Товариство з обмеженою відповідальністю “Енерджи Прайс” звернулось до адміністративного суду з позовом до Державної податкової інспекції у Печерському районі Головного управління Міндоходів у м. Києві, в якому, з урахуванням заяви про збільшення позовних вимог, просило: визнати протиправними дії відповідача щодо проведення зустрічної звірки, результати якої оформлено актом від 10 липня 2014 р. № 1894/26-55-22-10/38489192 про неможливість проведення зустрічної звірки Товариства з обмеженою відповідальністю “Енерджи Прайс” з питань підтвердження господарських відносин із Товариством з обмеженою відповідальністю “Євротелеком груп” та Товариством з обмеженою відповідальністю “Будівельна компанія “Юнайтед Білдер Груп” за період з 1 жовтня 2013 р. по 30 жовтня 2013 р. та з 1 січня 2014 р. по 31 січня 2014 р.; зобов’язати орган доходів і зборів вилучити з автоматизованої інформаційної системи “Податковий блок” інформацію про результати зустрічної звірки позивача, результати якої оформлено актом від 10 липня 2014 р. № 1894/26-55-22-10/38489192; зобов’язати Державну податкову інспекцію у Печерському районі Головного управління Міндоходів у м. Києві відновити в автоматизованій інформаційній системі “Податковий блок” дані податкової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю “Енерджи Прайс” шляхом внесення до них даних, визначених позивачем у податкових деклараціях з податку на додану вартість за період з 1 жовтня 2013 р. по 30 жовтня 2013 р. та з 1 січня

* Витяг із постанови Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 4 вересня 2018 р. у справа № 826/10583/14, сформований Л. Сидоровою.

2014 р. по 31 січня 2014 р.; визнати протиправними дії відповідача щодо проведення зустрічної звірки Товариства з обмеженою відповідальністю “Енерджи Прайс”, результати якої оформлено актом від 7 липня 2014 р. № 1865/26-55-22-10/38489192 про неможливість проведення зустрічної звірки позивача з питань підтвердження господарських відносин із платниками податків за період з 1 березня 2014 р. по 31 березня 2014 р.; зобов’язати контролюючий орган вилучити з автоматизованої інформаційної системи “Податковий блок” інформацію про результати зустрічної звірки Товариства з обмеженою відповідальністю “Енерджи Прайс”, результати якої оформлено актом від 7 липня 2014 р. № 1865/26-55-22-10/38489192; зобов’язати Державну податкову інспекцію у Печерському районі Головного управління Міндоходів у м. Києві відновити в автоматизованій інформаційній системі “Податковий блок” дані податкової звітності позивача шляхом внесення до них даних, визначених Товариством з обмеженою відповідальністю “Енерджи Прайс” у податкових деклараціях з податку на додану вартість за період з 1 березня 2014 р. по 31 березня 2014 р.

Окружний адміністративний суд м. Києва постановою від 7 серпня 2014 р. адміністративний позов задовольнив частково. Вийшов за межі позовних вимог та визнав протиправними дії відповідача з проведення документальної невиїзної позапланової перевірки позивача, за результатами якої складено акт від 7 липня 2014 р. № 1865/26-55-22-10/38489192 про неможливість проведення зустрічної звірки Товариства з обмеженою відповідальністю “Енерджи Прайс” з питань підтвердження господарських відносин із платниками податків за період з 1 березня 2014 р. по 31 березня 2014 р. Вийшов за межі позовних вимог та визнав протиправними дії Державної податкової інспекції у Печерському районі Головного управління Міндоходів у м. Києві з проведення документальної невиїзної позапланової перевірки позивача, за результатами якої складено акт від 10 липня 2014 р. № 1894/26-55-22-10/38489192 про неможливість проведення зустрічної звірки Товариства з обмеженою відповідальністю “Енерджи Прайс” з питань підтвердження господарських відносин із Товариством з обмеженою відповідальністю “Євротеком груп” та Товариством з обмеженою відповідальністю “Будівельна компанія “Юнайтед Білдер Груп” за період з 1 жовтня 2013 р. по 30 жовтня 2013 р. та з 1 січня 2014 р. по 31 січня 2014 р. Зобов’язав контролюючий орган вилучити з автоматизованої інформаційної системи “Податковий блок” інформацію, внесену на підставі актів від 7 липня 2014 р. № 1865/26-55-22-10/38489192 та від 10 липня 2014 р. № 1894/26-55-22-10/38489192. Зобов’язав відповідача відновити в автоматизованій

інформаційній системі “Податковий блок” показники податкових зобов’язань та податкового кредиту з податку на додану вартість, задекларовані позивачем у податкових деклараціях з податку на додану вартість за жовтень 2013 р., січень та березень 2014 р. В іншій частині адміністративного позову відмовив.

Київський апеляційний адміністративний суд ухвалою від 2 жовтня 2014 р. залишив постанову Окружного адміністративного суду м. Києва від 7 серпня 2014 р. без змін.

Не погоджуючись із рішеннями судів першої та апеляційної інстанцій, Державна податкова інспекція у Печерському районі Головного управління Міндоходів у м. Києві оскаржила їх у касаційному порядку.

У касаційній скарзі відповідач просить скасувати постанову Окружного адміністративного суду м. Києва від 7 серпня 2014 р., ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду від 2 жовтня 2014 р. та прийняти нове рішення, яким відмовити в задоволенні позову в повному обсязі.

В обґрунтування своїх вимог Державна податкова інспекція у Печерському районі Головного управління Міндоходів у м. Києві посилається на порушення судами норм матеріального права, а саме: п. 63.12 ст. 63, п. 73.5 ст. 73, ст. 74 Податкового кодексу України (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин), Порядку проведення органами державної податкової служби зустрічних звірок, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1232 (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин).

Зокрема, зазначає, що складання акта про неможливість проведення зустрічної звірки не порушує охоронюваних законом прав та інтересів платника податків, оскільки такий акт є внутрішньовідомчим службовим документом органів державної податкової служби, носієм податкової інформації.

Переглядаючи оскаржувані судові рішення в межах доводів та вимог касаційної скарги, перевіряючи дотримання судами першої та апеляційної інстанцій норм процесуального права при встановленні фактичних обставин у справі та правильність застосування ними норм матеріального права, Верховний Суд дійшов висновку, що касаційна скарга підлягає задоволенню з огляду на таке.

Судами попередніх інстанцій встановлено, що 7 липня 2014 р. та 10 липня 2014 р. відповідно з огляду на незнаходження позивача за податковою адресою відповідачем складено акти № 1865/26-55-22-10/38489192 про неможливість проведення зустрічної звірки Товариства з обмеженою відповідальністю “Енерджи Прайс” з питань підтвердження госпо-

дарських відносин із платниками податків за період з 1 березня 2014 р. по 31 березня 2014 р., а також № 1894/26-55-22-10/38489192 про неможливість проведення зустрічної звірки позивача з питань підтвердження господарських відносин із Товариством з обмеженою відповідальністю “Євротелеком груп” та Товариством з обмеженою відповідальністю “Будівельна компанія “Юнайтед Білдер Груп” за період з 1 жовтня 2013 р. по 30 жовтня 2013 р. та з 1 січня 2014 р. по 31 січня 2014 р.

На підставі цих актів про неможливість проведення зустрічних звірок контролюючим органом внесено відповідну інформацію до автоматизованої інформаційної системи “Податковий блок”.

За правилами п. 61.1 ст. 61 Податкового кодексу України (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) податковим контролем є система заходів, що вживаються контролюючими органами з метою контролю правильності нарахування, повноти і своєчасності сплати податків і зборів, а також дотримання законодавства з питань регулювання обігу готівки, проведення розрахункових та касових операцій, патентування, ліцензування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Способом здійснення такого контролю є, зокрема, інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів (пп. 62.1.2 п. 62.1 ст. 62 Податкового кодексу України (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин)).

Згідно із ст. 71 Податкового кодексу України (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів – це комплекс заходів щодо збору, опрацювання та використання інформації, необхідної для виконання покладених на контролюючі органи функцій.

За правилами пп. 72.1.1 п. 72.1 ст. 72 Податкового кодексу України (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючого органу використовується інформація, що надійшла, зокрема: від платників податків та податкових агентів, що міститься в податкових деклараціях, розрахунках, інших звітних документах; що міститься у наданих великими платниками податків в електронній формі копіях документів з обліку доходів, витрат та інших показників, пов’язаних із визначенням об’єктів оподаткування (податкових зобов’язань), первинних документах, які ведуться в електронній формі, реєстрах бухгалтерського обліку, фінансовій звітності, інших документах, пов’язаних з обчисленням та сплатою податків і зборів; про фінансово-господарські операції платників податків.

Відповідно до п. 73.5 ст. 73 Податкового кодексу України (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) з метою отримання податкової інформації контролюючі органи мають право проводити зустрічні звірки даних суб'єктів господарювання щодо платника податків.

Зустрічною звіркою вважається співставлення даних первинних бухгалтерських та інших документів суб'єкта господарювання, що здійснюється контролюючими органами з метою документального підтвердження господарських відносин з платником податків та зборів, а також підтвердження відносин, виду, обсягу і якості операцій та розрахунків, що здійснювалися між ними, для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку платника податків.

Зустрічні звірки не є перевітками і проводяться в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Механізм проведення органами державної податкової служби зустрічних звірок визначено Порядком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1232 (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин).

З метою впровадження єдиного порядку направлення запитів на проведення зустрічних звірок, а також оформлення, передачі та накопичення матеріалів зустрічних звірок органами державної податкової служби наказом Державної податкової адміністрації України від 22 квітня 2011 р. № 236 (в редакції, чинній на час виникнення спірних правовідносин) затверджено Методичні рекомендації щодо організації та проведення органами державної податкової служби зустрічних звірок.

Згідно з п. 4.4 розділу 4 зазначених Методичних рекомендацій у разі встановлення фактів, що не дають змоги провести зустрічну звірку суб'єкта господарювання, зокрема у зв'язку із зняттям з обліку, встановленням відсутності суб'єкта господарювання та/або його посадових осіб за місцезнаходженням (податковою адресою), відповідальний підрозділ не пізніше двох робочих днів від дати надходження запиту складає Акт про неможливість проведення зустрічної звірки суб'єкта господарювання, реєструє його у Журналі реєстрації довідок про результати проведення зустрічної звірки (актів про неможливість проведення зустрічної звірки суб'єкта господарювання, неявки для підписання, відмови від писання Довідки про результати проведення зустрічної звірки) та вживає відповідних заходів, передбачених актами Державної податкової служби України.

При подальшому залученні суб'єкта господарювання (посадових осіб суб'єкта господарювання) до проведення зустрічної звірки відповідаль-

ний підрозділ органу державної податкової служби забезпечує проведення такої звірки.

Аналіз зазначених норм права дає підстави для висновку про те, що акт про неможливість проведення зустрічної звірки суб'єкта господарювання, який є відображенням дій працівників контролюючих органів, не породжує правових наслідків для платника податків і, відповідно, не порушує його прав.

Внесена до інформаційних систем на підставі такого акта інформація використовується органами доходів і зборів для інформаційно-аналітичного забезпечення їх діяльності та не зумовлює для платника податків змін у структурі податкових зобов'язань та податкового кредиту.

Таке правозастосування відповідає висновку Верховного Суду України, викладеному в постанові від 17 листопада 2015 р. у справі за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю "Грандзембуд" до Державної податкової інспекції у Печерському районі Головного управління Міндоходів у м. Києві про визнання протиправними дій та зобов'язання вчинити певні дії, а також у справі за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю "Латустрейд" до Державної податкової інспекції у Шевченківському районі Головного управління Державної фіскальної служби у м. Києві про визнання протиправними дій та зобов'язання вчинити певні дії, який має враховуватись при застосуванні норм права у подібних правовідносинах відповідно до пп. 8 п. 1 розділу VII "Перехідні положення" Кодексу адміністративного судочинства України.